

16483

Ք. Արմզ

Միայն Կիւր

Խաւաւ Կելն Տոյոյն ՆՆԵր

1919թ.

891 99

Ա. 15

6 NOV 2011

891.99

-15 164

13 MAY 2005

ԱԲՈՎ

ՄԻԱՅՆ ԿԻՆԸ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գրամ

918.919-ին

Տպւած 919-ին

Թիֆլիս.

Հրատարակութիւն Ընդհանուր Հայ Ազակերտական Միութեան.

ԲԸ .01. 2013

16783

ԱՐԲԵՑՈՒՄՆԵՐ:

Արիւններս յուզող աղջկան
Մէխակի փնջի մէջ երկու խօսք.
Առ: Զկմն:

ԹԻՌԱՊՐՈՒՄ.

Հենց որ մատներս մերձենան
 քո երեսին,
 էլ ո՞վ կիշխի իմ արբեցմանն
 ու իմ „ես“ — ին.
 Նեարդերիս մէջ հարիւրմոմեան
 էլեկտրական
 Հոյսասփռում կներսուզւի.
 Արիւնս ան—նարնջաբոյր
 Նւաղումով կնւազի.
 Աչքերիս դէմ՝ նրբատոներ:

Հենց որ շուրթերս մերձենան
 քո շուրթերին,
 Հենց որ շուրթերս արբենան
 քո շուրթերից՝
 Քո հեշտասույզ շուրթերի հետ
 կներսուզեմ
 Նեարդահալիչ արևհեղուկ.
 Ու կլուծւեն ծւեն—ծւեն
 Զգայարաններն իմ հեղհեղուկ.
 Ինձ կընդգրկեն ջերմին տոներ:

Հենց նոր ես լողացել.
 Մեկնել ես լուսաւոր մահճիդ.
 Զները լուացած մարմնիդ
 Շոյում ես հաճոյքով վճիտ:

Դու հենց որ ինձ տեսար
 Աչերդ արևմտ գոհար.
 Կարծես թէ իրար նոր տեսանք—
 Ուզում ենք ճանաչել իրար:

Աչերդ պարզորոշ
 Մատնում են քո մաքուր հոգին.
 Ուզում ես համբուրեմ ես քեզ...
 Ուզում ես արբենամ... օ, կին:

Ոտերդ նոնեղէն

Մեկնել ես միս—լեչակ չուլքով.

Մնում ես՝ մօտենամ, գրկեմ,

Լուծւեմ քո նեարդհալիչ բոյրով:

Բայց չէ... յիշիր... երեկ:

Անչափ եմ քեզ սիրում գիտեմ.

Ուզում եմ անհամբոյր թողնեմ,

Որ շուրջդ քեզ տանջանք հիսեմ:

Այսօր ես բիւրպատիկ

Ուժեղ եմ համակում քեզմով.

Այնպէս՝ որ տանջանքից ցաւել...

Տանջել եմ աշխատում քեզ... Օ՛...

ԱՄԱՌ.

Աչքերս են մշուշել արդեօք,

Թէ շոգն է խտացել կաֆէն.

Անկարգ են սեղաններն այսօր—

Ուզում եմ, որ մի բան թափեն:

Գլխիս մէջ մի գուգոշ աղմուկ—

Կոտորում են ինչ որ տեղ բաժակ:

Երկնել ես աթոռում բամբուկ,

Հալչում ես, իմ աղջիկ, խաժակ...

Հայեացքս քրտնքել, արդէն

Ցնդում է. չճշմամ արդեօք.

Ուզում եմ բաժակներ ջարդեն,

Գրկեն ինձ գալարքներ ու շոգ:

Նման է ժամանակը քեզ.
 Նման է. քեզ նման նւաղ
 Դու դու ես ու նոյնպէս ես՝ ես.
 Օրերը պտոյտի մի խաղ:

Գրգիռդ եռացրած կաթի.
 Հոգիչ են շարժումներդ շոգ.
 Կանեմ՝ ինչ շուրթերիցդ կաթի—
 Ուժեղ չէ ինձնից ոչ ոք:

Ուզում ես փշրտեմ շուշան...
 (Օ. ձայնը...) համբուրեմ, խածեմ,
 Ուզում ես շշնջամ. «Դուշան» —
 Շապիկա խելայեղ բացեմ:

* * *

Ես յիշում եմ գիշերները լուսնկայ,
 Համբոյրներդ լոյսերի դողում,
 Քո շուրթերը հեշտասոյզ ու հեզնկայ,
 Ատամներդ շուրթերիդ լողում:

Ես յիշում եմ հաւումները շունչերնուս,
 Հնչիւնները խօսքերիս նւաղ.
 Երկարում են արիւնները շուրթերիս՝
 Ինձ թւում է՝ թէ դու մօտս ես, կաս:

Արիւնիս մէջ ծաւալում է նւաղում,
 Տարածում են իմ թևերը թոյլ—
 Մտանքերիս մէջ—թևերիս մէջ ընդհալում,
 Համբուրում եմ հմայքիդ մի հոյլ:

ՇՈՅ.

Պաղպաղակի նման սահուն
 Քո աչերի լողում—
 Թարթիչներդ թեթև
 Ցնցումների ետև—
 Պաղպաղակի նման սահուն
 Քո աչերի լողում
 Մեղրալուսէ սահանք կանցնի
 Ինձ շոյելու ժամին:

ՍՂՕԹՔ.

Ես միայն մի աղօթք գիտեմ:
 Մի աղօթք միայն...
 Հեշտադերս մի աղօթք գիտեմ:
 Իմ աղօթքը բոյրեր ունի:
 Բոյրերիդ նման
 Ծաւալում ու բոյրեր ունի:
 Աղօթքիս խօսքերից գիտես:
 Միայն դու գիտես...
 Աղօթքիս խօսքերից գիտես:
 Համբոյրիս լուսաւոր ընկն
 Միայն դու գիտես...
 Համբոյրիս լուսաւոր ընկն:

* * *

Դու, որ երբեմն գողունի
 Հպում ես ձեռքդ ձեռքերիս—
 Կածում ես ինքս չգիտեմ,
 Որ սիրտդ բոյր ու զոդ ունի:

Մի նոր աղջիկ ես լուսավէս:
 Հագիդ լեչակը նրբաթել:
 Ուզում եմ սիրտդ շղթայել՝
 Ափսոս, որ վերջը կցաւես:

Մի նոր աղջիկ ես հեզաչւի:
 Աչերդ բիւ են կարապի:
 Ափսոս, իմ սիրտը կխաղայ
 Քո սէրը զնւր կտառապի:

ՆԿՐՏՈՒՄ:

Շուրթերս թունոտ են, թունոտ.
 Դուխի եմ օծել.
 Թւում է թէ ձեր
 Շուրթերը հեռու են ու մօտ:

Դուխին մի ցնորք է հիւսել
 Իմ շուրջը անձև.
 Ըմպում եմ ես ձեր
 Շուրթերը բույրեղ ու լուսէ:

ԷՔՍՑԵՍՈՒՀԻ.

(Ի. Սևերեանինից)

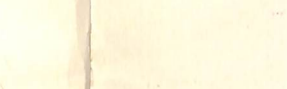
Դու եկար շոկոլադ գլխարկով,
Բարձրացրիր քո վուալը ոսկէ,
Պարկետին շուրջ յաժող հաեացքով՝
Բոադ ցած դրեցիր ոռեալին:

Քեզ լուծեց բազէաթոռը դեղին:
Քո կրունը պարկետը ծեծեց:
„Իսկ եթէ...“ — քո շշունջն անտեղի...
Ու երեսդ սուզուեց փնջի մէջ:

Սենեակում կողովով ալպեան վարդը:
Տնբաց — իր տնքոցը ոլոր...
Եւ կուզին չտեսա կուզինում,
Բայց հազիւ թէ լինեմ մեղաւոր:

Նայեցիր նուրբ — գինով հայացքով.
Քո բիբով սիրտս սուր ճմլեցիր.
Նետիտ ծայրը լեզուով սրելով՝
Դիտնիս, սիրտս սուր խոցեցիր:

Սիգարէ ծխելով հիւսեցի
Օրօրուն ու սիպտակ մի լեչակ.
Օ, սուզուել քո ասեղ ջրէժում
Ու հնձել քո յուլիսը հասուն:

Լցւում են մէջս — փրփրում իմ մէջ
 Ծովույս ծիրեր ու ծիծածալքեր,
 Ճայթուն ծափեր ու երան կիներ,
 Զիստի գալար ու քրքիշ ու միս,
 Շուրթիս արիւնն ու ջերմաբոյրեր,
 Սրտիս գալարը կրակոտ....
 Քշիւր կառքերը կառապան:
 Քշէք կառքերը, քշէք արագ.
 Քշէք ձիերը խելագար...
 Քշէք կառքերը արագ, արագ,
 Կռռակ, կռռակ, կռռակ, կռռակ, կռռակ...
 Անմիտ աղջիկ ես — անմիտ աղջիկ.
 Անզուսպ գալարքս, մտքիս պատրանքը
 Աւելի մեծ են, բան սէրդ մեղիկ:

* * *

Հովը կոներիւ կոկիկ կողքի վրայ՝
 Քո ոտքերի ճեղքուածքի մէջ է սուրսը ում
 Ու մետաքսէ կարճ շրջազգեստդ երկճեղքում:

Աղդդ առաջ անցաւ՝ երկրորդը յետ մնաց
 Ու մի վայրկեան չանցած՝ հազար բեկում
 ու ձև —

Լոյսի հազար շողերը շրջազգեստիդ վրայ:

Ուրդ թեթև է — էֆիրէ ոտքի նման:

Բարձրկրունկ կոշիկդ մայրի՞նչի զգա. *Սայրոս*

Սմ-ց՛մ. սմ-ց՛մ. սմ-ց՛մ. սմ-ց՛մ.

Ու ամեն օր 11-ին գրասենեակիս մօտից
 անցնում...

Ոտքդ նրբած հեշտանք—ամեն խօսքից կարող:
 Ձբաղւել չեմ կարող, թէ որ մի օր չանցնեն
 Ոտքերդ հեշտաձոյլ...

Դեղձան-լաչակ չուլքով
 Իրար կյաջորդեն. սմ-ցմ. սմ-ցմ. սմ-ցմ.
 Վարդամիսի բոյրեր:

* * *

Մի սիպտակ աղջիկ փութկոտ շարժումով
 Բարձրացաւ տրամալայ.

Սիպտակ շորերում, երկար յօնքերով,
 Դէմքով պաղպաղակ, մի անուժ աղջիկ
 Նստել է իմ դէմ—նստել է տրամալայ:

Համեստ. յոյսի պէս մի անուժ աղջիկ
 Նստել է իմ դէմ—ձեռքը ձեռքի մէջ—
 Աչքերն ապակէ լիճապակիներ:

Գարնան օրի պէս թաւիշ մի ժպիտ
 Կրծքին աղջկայ. կուրծքը կաճ. չկաճ.

Ձկաճ. կծնւի. կծնւի. չկա. չկա. կծնւի.
 կծնւի. չկա շուրջը աղջկա:

Հայեացքը լուսութիւն —

Ժպիտ էր ջրերի:

Դէմքն ի՞նչ պարոզ բուրում...

Դէմքն ի՞նչ...

Էլ ի՞նչ, էլ ի՞նչ...

Ահ, թէ մէկ էլ տեսնեմ՝

Այն ո՞վ էր, ի՞նչ էր...

Ի՞նչ... որ ինձ ..

Ժպտում էր ինձ:

ԻԻՐԻՅ ԴԵԴԵՆԻՑ.

Հացակումած աչքեր մոխիրէ

Թարթիչներիդ նրբին նետերի տակից,

Իսկ ես պոէտ՝

Գնում եմ ժպտերես,

Երգեր եմ յուզում:

Ափամերձ ալեկոծութեան գաղջ հոտն է,

Բայց, թերեւս՝ զինւորական դպրոցի.

Լսում եմ՝

Թմբուկ են զարկում,

Տեսնում եմ—արևի վրայ փայլում են մա-
քած սլիններ:

Ա՛խ, անցնել դէպի այն կանաչ ավեր՝
 Մատաղ ու նեղիկ ծառուկները գրկել՝
 Շնչել լեռների օդը:
 Դեղին Բոհուր լողալ ինչ է.
 Թո՛ւ՛ երգերով թռչել այնտեղ:

* * *

Ինչո՞ւ է կորսէթդ բանտել
 Ծիծերդ ծնծղա.
 Բացի՛ր, ո՛ր ցնծա
 Իրանդ թել-թել:
 Ինչո՞ւ ես ծիծաղդ բանտել:

 Ծիծաղ ու ծնծղա խօսքերում
 Մի կապ կա սիրուն.
 Ծիծաղն եմ սիրում
 Ծնծղա-ծիծերում.
 Ծիծեր կան ծնծղուն խօսքերում:

Իզմուր է կորսեթդ բանտել

Ծիծաղդ ծնծղա.

Արձկիւր, թող խնդան

Ծիծերդ ծնծղա.

Ինչու ես ծիծերդ բանտել:

ՎԱՅՐԿԵԱՆ.

Սիրում եմ ես մենակ շրջումը փողոցում.

Շրջում գիշերով, շրջումը անյուզում:

Հոյսերը գազային — լոյսերը մոռ-մովի,

Շողբերը մանիշակ մայթերը կհոգեն:

Կինները լաչակշոր, կինները սիպ-շուշան.

Կինները բատիստէ. կինները կժպտան:

ԹԻՌԻՆՐ ՈՒ ԲԵԿԱՆՔՆԵՐ:

* * *

Ուր երկինքը լոյս է սիպ կարապիթեի պէս,
 Ուր որ ծովը բիւ է, բիւ քո աչքերի պէս՝
 Բիւ ծովից հարաւ գաս՝ գորշաւազ մի ափ կայ.
 Հենց մի փոքր անցնում ես՝ շէկ կիտրոն ան-
 տառ է.

Բաց պուրակների մէջ հին խրճիթ ունեմ ես:
 Վարժ-մենակ որսորդ եմ. մեն-մենակ որսորդ
 եմ:

Բիւ աչքով աղջիկս, քաղաքում թողել եմ՝
 Քեզ մենակ թողել եմ ու ելել փախել եմ.
 Մեն-մենակ որսորդ եմ շէկ անտառների մէջ:
 Բիւ աչքով աղջիկս, փոխար, նո՛ւրբ աղջիկս,
 Իմ ճկուն աղջիկս, բեզ նորից յիշել եմ
 Շէկ անտառների մէջ: Շէկ անտառների մէջ

Քեզ նորից յիշել եմ. եկ այցիլ խրճիլիս։
Վերադարձ չկայ ինձ. խորթ է ինձ քաղաքը.
Շէկ կիտրոն անտառը... ծո՛վը... սիւ պերկի՛նքը
Օ՛, որքան խորհուրդ կայ շուրջս՝ մեծու-
թեան մէջ։
Վերադարձ չկայ ինձ. խեղճ եմ—զղջացել եմ.
Բիլ՝ աչքով աղջիկս, որսորդիս այցիլ եկ
Իր հսկա անտառը, իր անշուք խրճիթը,
Ուր կիտրոնն իջնում է զոնբերիս առաջ։

✻

✻ ✻

Հանտիկ պարկած՝ լանտիկ աղջիկ,
 Լանտիկի մէջ ձեռքիդ խնձոր:
 Իմ լաչակշոր, իմ նւթ աղջիկ,
 Պուրակի մէջ ձերքիդ խնձոր:

Գիրքդ ընկած կանաչ խոտին՝
Գիրկդ ընկած սաղարթ-սեղում,
Ոտդ նսնէ՝ քո միւս ոտին՝
Խնձորի մէջ շուրթ ես սուգում:

Հատիկիդ մէջ շուրթերդ տուր.
Հէյ սուղաշուրթ, հովեկ աղջիկ,
Իմ մէջ լուծիր բոյրերդ հուր:
Աւելի մեծ հաճոյք - անխ չիք:

* *

Քո յօնքերը ծիծեռնակի թևի նման:
 Քո շուրթերը երկու նշի ձևի նման:
 Մի շարժիր, հէյ տիկին, հոգիս կառնիս
 սևի վրան:

Ամուսինդ մոայլ ու մութ դևի նման.
 Մոլորւել եմ—ուր կգամ խևի նման.
 Բեր գինի, տիկին, տո՛ւր գինիդ ելնեմ սիրո
 թելի վրան:

* *

Օ՛, նախանձում եմ ես անքոյթ...
 (Ձգւանքս ձեզ.) անքոյթ կեանքնուդ համար:
 Ձեր միտքը ձեր հոգուն երկաթէ կապ կապել՝
 Ծածկել է ձեր աչքից խենթերը առասպել:

Իմ յոյգերին չկան, չկան սկիզբ օահման
 Ու իմ յոյգերն անմիտք ձեզ խենթ պիտի
 թւան.

Ես մի ցնորխնդիր, ես խենթքերի հերոս—
 Խենթքի վայրկեան դարձէք ժամեր-օրեր
 դուք գոս:

Ուզում եմ ում և է խայթիչ մի խօսք ասեմ.
 Մէկին ապտակ զարկեմ, մէկին գրկեմ ամուր.
 Ահա պատկերդ հեշտ—կնոջ մարմինդ խենթ.
 Ափսոս, կնոջ «պարկեշտ» ծածկոց ունես
 վրէդ:

* * *

Որքան հեշտայոյզ կար իր սև վուալի մէջ.
 Իր սև վուալի մէջ որքան հեշտայոյզ:
 Հոսում էր փողոցը լոյսի ու բալի մէջ.
 Հոյսի ու բալի մէջ կանգնել էր հանգիստ:

Հայեացքը խոնաւ էր. այնպէս էր թւում ինձ,
 Այնպէս էր թւում, թէ ուզում էր ճշա՝
 — Ես քեզ զեռ սիրում եմ: Թէ. — Դու ձան-
 ձրացրիր ինձ:

Ուզում էր խղճամ, թէ ուզում էր խղճա:

Ու երբ ուզեցի... նա մայթիցը անցել էր.
 Մայթիցը անցել էր. հասնել չուզեցի:
 — Իմ կեանքն արդէն ծեր էր. իմ կեանքը
 դարձել էր՝

Իմ կեանքը դարձել էր անպէտք մի խեցի:

* * *

Ծոյլ եմ ես, թոյլ եմ ես, փայլ ու փրփուր
 եմ ես.

Բաց մէխակ փունջ ունեմ. ան նւիրում
 եմ քեզ

Թոյլ տուր մօտիկ նստեմ. թույլ տուր ար-
 բեմ քեղմով.

Թոյլ տուր մեղմիւ շոյեմ քո շրջազգեստը
 մով.

Տուր քո հովհարը՝ բացեմ, հովհարեմ զգոյշ,
 Շուրջդ բոյրի պէս ցնդեմ, ծաւալեմ զգոյշ —
 Շուրջդ բոյրի պէս շողեմ, բոյրանամ զշոյշ:

* * *

Մեկնել ես ժպիտդ մաքուր.
Փարում ես, բուրում—
Բո ձայնը, քո գոյնը բուրում,
Բուրում են, փարում:

Ուզում եմ համբոյրդ միխակ:
Ուզում եմ գրկանք:
Եկ շուրջս հիւ բոյրդ տեղա.
Ասա. „Մենք չկանք“:

ՀԷՔԵԱԹ

Կի՛ն, ՔՈ՛ Գի՛նի՛ն...

Գիշերները քո շուրթերը հալած բրոնզ—
բրոնզէ տապ.

Բրոնզէ տապ են, բրոնզ, ես՛, կաթ են
բրոնզէ կաթ:

Քո շուրթերը գիշերները տուր խմեմ.

Գիշերները քո շուրթերը բրոնզէ տապ, —
բրոնզէ տապ են,

Բրոնզէ կաթ են,

Բրոնզ հեքեաթ...

* * *

Ե՛կ, անտառը եկ. ես մենակ շրջիկ եմ հոն:

Ե՛կ, գիշերը եկ. ես մթաշրջիկ եմ հոն:

Բեր, շուրթերդ բեր. քո շուրթերը կաթ են,
բրոնզ:

Բեր, գիշերը բեր քո շուրթերը կաթնէ
բրոնզ:

Լից, շուրթերդ լից իմ լարուն շուրթերը
թիւ:

Լից, գինին քո լից. քո գինին ընտիր, ընտիր:

Դարձ, պտոյտ ու դարձ. պարդ խենթ է՝
մութը հոծ:

Դարձ, զգոյշ քիչ դարձ. տես բները մթած:

* * *

Գունատել ես մոմի պէս.

Գունատել ես ու հալուում ես մոմի պէս.

Աչքուրդ լեղակել է մի խոնաւ լազուրշադ.
Մերկացել է լիմոնէ այտերիդ արներակը
մանիշակ

Ու շուրթերդ....

Կմեռնես, կմեռնես:

Կիտրոն աղջիկ—կիտրոնի պէս թթւանուշ,

Այսօր՝ վաղը կմեռնես.

Ես գիտեմ, որ իմ սահույցն է քեզ հալել.
 Ես գիտեմ, որ իմ սառույցն է քեզ հալել.
 Ես ուզում եմ՝ չմեռնես, չմեռնես...
 Ես ուզում եմ գինիներդ կինովար,

Գինիներդ կինովար,

Որ հատնում են. ես ուզում եմ...

Գինիներդ գիշերի մէջ լուսատու.

Գինիներդ կինովար:

Գինիներդ կինովար...

Բրոնզէ տապ:

ՆԿԱՏԱԾ ՎՐԻՊԱԿՆԵՐ.

Երես	տող.	գրած է.	պէտք է լինի.
8	8	ծւեն — ծւեն	ծւեն-ծւեն
12	2	միս — լեչակ	միս-լեչակ
13	11	բաժակներ	բաժակներ
14	2	նւաղ	նւաղ.
20	10	բիլ են	բիլ են՝
23	1	նուրբ — գինով	նուրբ-գինով
31	9	մայրը	մայթը
34	3	շութը	շուրթը
37	7	թերեւս՝	թերեւս՝
43	1	թիւրեր	թիւրեր
52	12	հով:	հովը...

Մեզնից անկախ պատճառներով մի շարք բարերից
 յետո բառավերջում չ'հնչող «յ» տպագրւելէ:

Գրադարան Ընդհանուր Հայ Աշակերտական
Միութեան

№ 1. Աբով: Միայն կինը:

~~Խ. Խ.~~

Խ. Խ.

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0371676

